

PAPA FRANCESC
AUDIÈNCIA GENERAL

Dimecres, 29 de maig de 2024

Catequesi. L'Esperit i l'Esposa. L'Esperit Sant guia el poble de Déu cap a l'encontre amb Jesús, la nostra esperança.

1. L'Esperit de Déu planava sobre les aigües

Benvolguts germans i germanes, bon dia!

Avui, amb aquesta catequesi, comencem un cicle de reflexions sobre el tema «L'Esperit i l'Esposa —l'Esposa és l'Església. L'Esperit Sant guia el poble de Déu cap a l'encontre amb Jesús, la nostra esperança.» Farem aquest recorregut a través de les tres grans etapes de la història de la salvació: l'Antic Testament, el Nou Testament i el temps de l'Església. Mantindrem sempre la mirada fixada en Jesús, que és la nostra esperança.

En aquestes primeres catequesis sobre l'Esperit a l'Antic Testament, no farem “arqueologia bíblica”. Al contrari, descobrirem que allò que va ser donat com a promesa a l'Antic Testament s'ha realitzat plenament en Crist. Serà com seguir el camí del sol des de la matinada fins al migdia.

Comencem amb els dos primers versets de tota la Bíblia: «Al principi, Déu va crear el cel i la terra. La terra era caòtica i desolada, les tenebres cobrien la superfície de l'oceà, i l'Esperit de Déu planava sobre les aigües» (Gn 1,12). L'Esperit de Déu se'ns apareix com el poder misteriós que fa que el món passi del seu estat inicial caòtic, desolat, entenebrit al seu estat ordenat i harmoniós. Perquè l'Esperit crea l'harmonia, l'harmonia de la vida, l'harmonia en el món. En altres paraules, és ell qui fa que el món passi del caos al cosmos, és a dir, de la confusió a quelcom bonic i ordenat. Aquest és, de fet, el significat de la paraula grega *kosmos*, i també el de la paraula llatina *mundus*, és a dir, quelcom bonic, ordenat, net, harmoniós, perquè l'Esperit es l'harmonia.

Aquesta referència encara vaga de l'acció de l'Esperit en la creació es concreta en la revelació següent. En un salm llegim: «Amb la paraula el Senyor ha fet el cel, amb l'alè de la boca ha creat l'estelada» (Sl 33,6); i també: «Quan envies el teu esperit, reneix la creació, i renoves la faç de la terra» (Sl 104,30).

Aquesta línia de desenvolupament resulta molt clara en el Nou Testament, que descriu la intervenció de l'Esperit Sant en la nova creació utilitzant precisament les imatges que llegim en relació amb l'origen del món: el colom que plana damunt les aigües del Jordà en el baptisme de Jesús (cf. Mt 3,16); Jesús que, al Cenacle, alena damunt dels deixebles i els diu: «Rebeu l'Esperit Sant» (Jn 20,22), de la mateixa manera que al principi Déu va alenar damunt d'Adam (cf. Gn 2,7).

L'apòstol Pau introdueix un nou element en aquesta relació entre l'Esperit Sant i la creació. Parla d'un univers que «gemega i sofreix dolors de part» (Rm 8,22). Sofreix a causa de l'home, que l'ha sotmès a «l'esclavatge de la corrupció» (Rm 8,21). És una realitat que ens concerneix de prop i de manera dramàtica. L'Apòstol veu la causa del sofriment de la creació en la corrupció i el pecat de la humanitat, que l'ha arrossegat a allunyar-se de Déu. Això continua sent tan cert avui com llavors. Veiem els estralls que

la humanitat ha ocasionat i continua ocasionant en la creació, especialment per part dels qui tenen més capacitat per a explotar els recursos naturals.

Sant Francesc d'Assís ens mostra una sortida per a tornar a l'harmonia de l'Esperit: el camí de la contemplació i la lloança. Ell volia que des de les criatures s'aixequés un càntic de lloança al Creador. Recordem-ho: «Lloat sigueu, oh Senyor nostre», el càntic de Francesc d'Assís.

Un salm (19,2) diu així: «El cel parla de la glòria de Déu»; però necessita l'home i la dona per a donar veu a aquest crit mut. I en el “Sant” de la missa repetim cada vegada: «El cel i la terra són plens de la vostra glòria.» N'estan, per dir-ho d'alguna manera, “carregats”, però necessiten les mans d'una bona llevadora per a donar a llum aquesta lloança seva. La nostra vocació en el món, ens recorda de nou Pau, és ser «lloança de la seva glòria» (Ef 1,12). És anteposar l'alegria de contemplar a l'alegria de posseir. I ningú no s'ha alegrat més de les criatures que Francesc d'Assís, que no en volia posseir cap.

Germans i germanes, l'Esperit Sant, que en el principi va transformar el caos en cosmos, està treballant per a portar a terme aquesta transformació en cada persona. A través del profeta Ezequiel, Déu promet: «Us donaré un cor nou i posaré un esperit nou dins vostre [...]. Posaré el meu esperit dins vostre» (Ez 36,26-27). Perquè el nostre cor s'assembla a aquell abisme del caòtic i desolat dels primers versets del Gènesi. En ell s'agiten sentiments i desitjos oposats: els de la carn i els de l'esperit. Tots som, en certa manera, aquell «reialme que lluita contra si mateix» de què parla Jesús a l'Evangelí (cf. Mc 3,24). Podem dir que al nostre voltant hi ha un caos extern, un caos social, un caos polític: pensem en les guerres, pensem en els molts infants que no tenen res per menjar, en les moltes injustícies socials: aquest és el caos exterior. Però també hi ha un caos intern, dins de cada un de nosaltres. El primer no pot curar-se si no comencem a curar el segon! Germans i germanes, fem un bon treball per fer de la nostra confusió interior una claredat de l'Esperit Sant: és el poder de Déu qui ho fa; i nosaltres li obrim els nostres cors per tal que ell pugui fer-ho.

Que aquesta reflexió susciti el desig que vingui a nosaltres l'Esperit creador. Des de fa més un mil·lenni, l'Església posa en els nostres llavis el crit per a demanar-ho: «*Veni creator Spiritus!*», ‘Veniu, oh Esperit creador!’ Visiteu les nostres ments. Ompliu de gràcia celestial els cors que heu creat. Demanem a l'Esperit Sant que vingui a nosaltres i ens faci persones noves, amb la novetat de l'Esperit. Gràcies.